

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษาข้อมูลปัญหาการจัดการสารสนเทศของ อบต. ข้อมูลเกี่ยวกับ อบต. กรอบแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารต่าง ๆ

3.1.2 กำหนดปัญหาและขอบเขตของเรื่องที่ต้องการศึกษา

3.1.3 สืบหาข้อมูลสภาพและความต้องการการจัดการสารสนเทศของ อบต. ในจังหวัดขอนแก่น โดยการใช้แบบสอบถาม

3.1.4 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพ และความต้องการการจัดการสารสนเทศตามข้อ 3.1.3 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแทรกแซงและดำเนินการวิจัยขั้นตอนต่อไป

3.1.5 จัดกิจกรรมแทรกแซง โดยการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศให้กลุ่มทดลอง

3.1.6 ดำเนินการจัดการสารสนเทศที่ อบต. บ้านเป็ด พร้อมทั้งออกนิเทศ เพื่อให้คำแนะนำเพิ่มเติมและติดตามผล

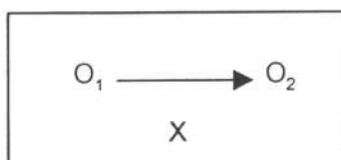
3.1.7 สืบหาความคิดเห็นต่อการจัดการสารสนเทศหลังการจัดกิจกรรมแทรกแซง

3.1.8 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นตามข้อ 3.1.7

3.1.9 สรุปและอภิปรายผลข้อมูล พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศสำหรับ อบต.

3.2 การออกแบบงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีศึกษาสภาพทั้งก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง ดังรูป

O₁ หมายถึง การศึกษาสภาพและความต้องการการจัดการสารสนเทศของ
องค์การบริหารส่วนตำบล

X หมายถึง กิจกรรมแทรกแซง

O₂ หมายถึง การศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการสารสนเทศขององค์การ
บริหารส่วนตำบล

→ ช่วงเวลาก่อน - หลังจัดกิจกรรมแทรกแซง

3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

3.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลสภาพ และความต้องการการจัดการ
สารสนเทศ อบต. ในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งมี อบต. จำนวนทั้งสิ้น 191 อบต. ใช้วิธีการสุ่มแบบโควตา
(Quota Random Sampling) คัดเลือกมาศึกษาจำนวน 100 อบต. จากอำเภอและกิ่งอำเภอรวม
25 แห่งในจังหวัดขอนแก่น ตามสัดส่วนอำเภอละ 2 อบต. และกิ่งอำเภอละ 1 อบต.

ในแต่ละอบต. จาก 100 อบต. กำหนดสุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเป็น 2 กลุ่มคือ

(1) กลุ่มบุคลากรระดับ อบต. จำนวน 400 คน ประกอบด้วย ประธานอบต.
กรรมการบริหาร อบต. สมาชิกสภา อบต. และปลัด อบต. ตำแหน่งละ 1 คน รวม อบต. ละ 4 คน
จาก 100 อบต.

(2) กลุ่มข้าราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอจำนวน 100 คน ได้แก่ ผู้มีตำแหน่ง
เป็นกรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.) สังกัด 4 กระทรวงหลัก ประกอบด้วย ปลัดอำเภอ พัฒนาการ
อำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ เกษตรอำเภอ และสาธารณสุขอำเภอ ตำแหน่งละ 1 คน รวมอำเภอละ
5 คน จาก 20 อำเภอ

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการจัดกิจกรรมแทรกแซง ผู้วิจัยได้เลือก อบต.บ้านเปิด
เป็นจุดทดลองสำหรับจัดกิจกรรมแทรกแซง โดยได้เลือกประธานอบต. สมาชิกสภา อบต. พนักงาน
อบต. และปลัด อบต. ตำบลบ้านเปิด จำนวน 30 คน เข้าร่วมกิจกรรม

3.3.3 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นต่อการจัดการสารสนเทศหลัง
การจัดกิจกรรมแทรกแซง ได้แก่

(1) กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเปิด
จำนวน 52 คน ประกอบด้วย ประธาน อบต. คณะกรรมการบริหาร อบต. สมาชิกสภา อบต.
ปลัด อบต. และเจ้าหน้าที่ อบต.

(2) กลุ่มผู้ที่เป็นข้าราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 14 คน ประกอบด้วย กรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.) ของอำเภอเมืองขอนแก่น จำนวน 10 คน และคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ของตำบลบ้านเป็ด จำนวน 4 คน

3.4 ตัวแปรที่ศึกษา

3.4.1 ตัวแปรอิสระ คือกิจกรรมแทรกแซง ซึ่งประกอบด้วย

- 1) การฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ
- 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการสารสนเทศ
- 3) การแจกคู่มือเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ
- 4) การนิเทศติดตามงาน

3.4.2 ตัวแปรตามประกอบด้วยผลของกิจกรรมแทรกแซง ได้แก่

- 1) ความรู้ความเข้าใจในการจัดการสารสนเทศ
- 2) ความสามารถในการจัดการสารสนเทศ
- 3) แนวทางการจัดการสารสนเทศสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล

3.5 กิจกรรมแทรกแซง (Intervention) มีกิจกรรมที่สำคัญดังนี้

3.5.1 การฝึกอบรมเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจอย่างเป็นทางการแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 30 คน ดำเนินการฝึกอบรม 1 วันมีเนื้อสาระประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอบต. แนวความคิดของการจัดการสารสนเทศกับการบริหารและการพัฒนา อบต.

3.5.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการแบ่งกลุ่มย่อยปฏิบัติการจัดการสารสนเทศ ซึ่งใช้รูปแบบการทำงานแบบมีส่วนร่วม ตั้งแต่คิด ทำ สร้างวิธีการจัดการสารสนเทศและเสนอผลต่อที่ประชุมใช้เวลา 1 วัน

3.5.3 การแจกเอกสารคู่มือการจัดการสารสนเทศ เพื่อให้ผู้ร่วมโครงการศึกษาด้วยตนเอง

3.5.4 การนิเทศติดตามงาน เป็นการให้ความรู้ และคำแนะนำเพิ่มเติมแก่ผู้ปฏิบัติในการจัดการสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.6 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีแบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสำรวจสภาพและความต้องการการจัดการสารสนเทศของ อบต. สำหรับกลุ่มบุคลากรระดับ อบต. ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตามข้อ 3.3.1 (1) เนื้อหาแบ่งเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่สำคัญต่อการบริหารงาน อบต.

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดการสารสนเทศ อบต.

ส่วนที่ 4 สภาพการจัดการสารสนเทศ อบต.

ชุดที่ 2 แบบสำรวจสภาพ และความต้องการการจัดการสารสนเทศของ อบต. สำหรับกลุ่มข้าราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตามข้อ 3.3.1(2) เนื้อหาแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่มีความจำเป็นต่อการจัดการสารสนเทศ อบต.

ส่วนที่ 3 สภาพการจัดการสารสนเทศ อบต.

ชุดที่ 3 แบบสำรวจความคิดเห็นต่อการจัดการสารสนเทศ อบต. บ้านเปิด สำหรับกลุ่มตัวอย่างตามข้อ 3.3.3 (1) และ (2) เนื้อหาแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่มีความจำเป็นต่อการจัดการสารสนเทศของ อบต. บ้านเปิด

ส่วนที่ 3 สภาพการดำเนินงานด้านจัดการสารสนเทศของ อบต. บ้านเปิด

3.6.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล กระทำโดยการส่งแบบสอบถามไปให้ทางอำเภอ เป็นผู้ช่วยเหลือในการแจกแบบสอบถามและขอรับคืนแล้วรวบรวมส่งให้ผู้วิจัยตามเวลาที่กำหนด

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตามกระบวนการและวิธีทางสถิติ ดังนี้

3.7.1. การพรรณนาข้อมูล การตรวจแบบสอบถามทุกชุด เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องในการให้คะแนนรหัสลงหมายเลขประจำแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาถ่ายทอดข้อมูลลงในรหัส (Data Coding form)

3.7.2. ถ่ายทอดข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Spss/pc ในการนี้ใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย